

**ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՇԻ ՁԵՎՈՎ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ
N ՇՄՆ-ԴՇ-21/02**

ք.Երևան

« 01 » « փետրվարի » 2021թ.

Շրջակա միջավայրի նախարարությունը, ի դեմս գլխավոր քարտուղար **Գ.Գուլյանի** (այսուհետ՝ Պետական մարմին), որը գործում է Պետական մարմնի կանոնադրության հիման վրա, մի կողմից, և «**Հիդրոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն**» ՊՈԱԿ -ը, ի դեմս տնօրենի **Ժ/պ Լ.Ազիզյանի** (այսուհետ՝ կազմակերպություն), որը գործում է կազմակերպության կանոնադրության հիման վրա, մյուս կողմից (այսուհետ՝ միասին՝ կողմեր), հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2020 թվականի դեկտեմբերի 30-ի «Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» N 2215-Ն որոշումը (այսուհետ՝ Որոշում), «**Հիդրոդերևութաբանություն, շրջակա միջավայրի մոնիթորինգ և տեղեկատվության ապահովում**» ծրագրային միջոցառման՝ բաժին 05, խումբ 0 6, դաս 0 1, ծրագիր 1016, միջոցառում 11004 («Հիդրոդերևութաբանություն, շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի տեղեկատվության տրամադրման աշխատանքներ», այսուհետ՝ Ծրագիր), իրականացման նպատակով կնքեցին Պայմանագիրը (այսուհետ՝ Պայմանագիր)՝ հետևյալի մասին.

1. Պայմանագրի առարկան

- 1.1. Պայմանագրով Պետական մարմինը պարտավորվում է Ծրագրի իրականացման նպատակով Կազմակերպությանը հատկացնել Որոշմամբ նախատեսված՝ մինչև **1 640 108 100 (մեկ միլիարդ վեց հարյուր քառասուն միլիոն հարյուր ութ հազար հարյուր) ՀՀ դրամ** գումար, իսկ Կազմակերպությունը պարտավորվում է Ծրագիրն իրականացնել Որոշմամբ և Պայմանագրով սահմանված կարգով: Պայմանագրի գինը ներառում է ԱԱՀ-ի գումարը:
- 1.2. Ծրագրով նախատեսված Կազմակերպության կողմից իրականացվելիք միջոցառումները (այսուհետ՝ միջոցառումներ) ներկայացված են Պայմանագրի Հավելված N1-ում:

2. Կողմերի իրավունքները և պարտավորությունները

- 2.1. **Պետական մարմինն իրավունք ունի՝**
 - 2.1.1. ցանկացած ժամանակ (այդ թվում՝ լիազոր մարմնի միջոցով) ստուգելու Կազմակերպության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքը և որակը՝ առանց միջամտելու վերջինիս գործունեությանը:
 - 2.1.2. Որոշմամբ սահմանված պահանջներին չհամապատասխանելու դեպքում չընդունելու իրականացված միջոցառումները՝ իր հայեցողությամբ սահմանելով թերությունների անհատուց վերացման ողջամիտ ժամկետ, և Կազմակերպությունից պահանջելու վճարել Պայմանագրի 5.1 կետով նախատեսված տուգանքը:
 - 2.1.3. առանց իրականացված միջոցառումների արդյունքների դիմաց գումար տրամադրելու՝ միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը և պահանջելու հատուցել պատճառված վնասները, եթե՝
 - ա) Կազմակերպությունը ժամանակին չի սկսում ծրագրի իրականացումը, կամ ծրագրի իրականացման ժամանակ ակնհայտ է դառնում, որ այն պատշաճ չի իրականացվելու,
 - բ) Կազմակերպությունը երկու և ավելի անգամ խախտել է ծրագրով նախատեսված առանձին միջոցառումների իրականացման ժամկետները (միջոցառումների իրականացման ժամկետներ նախատեսված ինչն էլ դեպքում),
 - գ) իրականացված միջոցառումները չեն համապատասխանում ծրագրով սահմանված պահանջներին:
 - 2.1.4. Պայմանագիրն օրենքով կամ Պայմանագրով նախատեսված հիմքերով լուծելու դեպքում պահանջելու իրեն հանձնել անավարտ միջոցառումների արդյունքները:
- 2.2. **Կազմակերպությունն իրավունք ունի՝**
 - 2.2.1. իրականացված միջոցառման արդյունքը Պետական մարմնի կողմից ընդունվելու դեպքում պահանջելու վճարել իրեն հասանելիք գումարը:
 - 2.2.2. Պետական մարմնի կողմից գումարները չվճարվելու դեպքում միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը և պահանջելու հատուցել իրեն պատճառված վնասները:
- 2.3. **Պետական մարմինը պարտավոր է՝**
 - 2.3.1. ծրագրով նախատեսված դեպքերում աջակցել Կազմակերպությանը:
 - 2.3.2. կատարել ծրագրի (առանձին միջոցառումների) իրականացման մոնիթորինգ՝ անհրաժեշտության դեպքում համագործակցելով այլ պետական կառավարման մարմինների հետ:
 - 2.3.3. իրականացնել ծրագրով նախատեսված այլ աշխատանքներ:
 - 2.3.4. իրականացված միջոցառման մասին ներկայացված կատարողական հաշվետվությունների վերաբերյալ համապատասխան որոշում ընդունել դրանք ստանալու օրվանից մինչև 5 օրացուցային օրվա ընթացքում: Եթե ներկայացված հաշվետվությունների համաձայն իրականացված միջոցառումը համապատասխանում է ծրագրի և Պայմանագրի պահանջներին, ապա դրանք ընդունվում են: Ընդ որում, Պետական մարմինը հաշվետվությունն ընդունելու դեպքում եռօրյա ժամկետում դրա մասին գրավոր ծանուցում է Կազմակերպությանը:
- 2.4. **Կազմակերպությունը պարտավոր է՝**
 - 2.4.1. իրականացնել ծրագրի շրջանակներում Պետական մարմնի կողմից տրամադրված գումարների հաշվառումը հաշվապահական հաշվառման վարման Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:
 - 2.4.2. Պայմանագրով նախատեսված ֆինանսական միջոցներն օգտագործել ծրագրով և (կամ) Պայմանագրով սահմանված նպատակներով ու չափաքանակներով:
 - 2.4.3. կատարել Պետական մարմնի կողմից բացահայտված թերությունների վերացման նպատակով տրված ցուցումները:

- 2.4.4. Պետական մարմինն ներկայացնել միջոցառումների իրականացման մասին աճողական հաշվետվություններ հաշվետու եռամսյակին հաջորդող ամսվա մինչև 5-ը, իսկ 4-րդ եռամսյակինը՝ մինչև դեկտեմբերի 15-ը, իսկ ծրագրի ավարտից հետո՝ 20-օրյա ժամկետում ամփոփ հաշվետվություն.
- 2.4.5. Պայմանագրի գործողության ընթացքում ապահովել ծրագրի իրականացմանը վերաբերող փաստաթղթերին ծանոթանալու Պետական մարմնի հնարավորությունը՝ վերջինիս կողմից գրավոր պահանջ ստանալու օրվանից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում.
- 2.4.6. Պետական մարմնի կողմից առանձին միջոցառումների իրականացման մասին հաշվետվությունները չընդունվելու դեպքում Կազմակերպությունը պարտավորվում է անվճար՝ Պետական մարմնի կողմից սահմանված ողջամիտ ժամկետում վերացնել արձանագրված անհամապատասխանությունները.
- 2.4.7. Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ապրանքները, աշխատանքները և ծառայությունները ձեռք բերել «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով՝ պետության կարիքների համար կատարվող գնումների կանոններին համապատասխան:

3. Մոնիթորինգը

- 3.1. Պետական մարմինը ծրագրի իրականացման նախնական, ընթացիկ և վերջնական արդյունքների համապատասխանության գնահատման նպատակով իրականացնում է մոնիթորինգ:
- 3.2. Մոնիթորինգն իրականացվում է Պետական մարմնի և (կամ) նրա կողմից լիազորված անձի կողմից:
- 3.3. Մոնիթորինգի իրականացման ընթացքում բացահայտված թերացումների ու բացթողումների շտկման նպատակով Կազմակերպությանը տրվում են ցուցումներ, և կատարվում են առաջարկություններ:
- 3.4. Պետական մարմինը ցանկացած ժամանակ կարող է ծրագրի շրջանակներում իրականացնել մոնիթորինգ՝ ուսումնասիրելով ծրագրին առնչվող ցանկացած փաստաթղթեր և նյութեր:
- 3.5. Մոնիթորինգի իրականացման ընթացքում Կազմակերպությունից կարող են պահանջվել գրավոր ու բանավոր պարզաբանումներ և բացատրություններ:

4. Վճարման կարգը և ժամկետները

- 4.1. Պայմանագրի Հավելված №2-ով հաստատված, տվյալ եռամսյակին բաժին ընկնող գումարը յուրաքանչյուր ամսվա առաջին 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, հավասար մասնաբաժիններով Պետական մարմինը փոխանցում է Կազմակերպության բանկային հաշվին՝ որպես տվյալ եռամսյակի կանխավճար:
- 4.2. Եթե Կազմակերպությունը տվյալ եռամսյակի համար նախատեսված միջոցառումները
 - ա) իրականացրել է ամբողջությամբ և Պետական մարմնի կողմից իրականացված միջոցառումների մասին հաշվետվությունն ընդունվել է, ապա Կազմակերպությանը փոխանցված կանխավճարը մարվում է՝ համարվելով որպես պատշաճ իրականացված ծրագրի համար հատկացում, և վճարվում է հաջորդ կանխավճարը՝ Պայմանագրի 4.1 կետով սահմանված կարգով.
 - բ) ամբողջությամբ չի իրականացրել, ապա կիրառվում է Պայմանագրի 2.1.2 և (կամ) 2.4.6 կետերով սահմանված պայմանները և իրականացված միջոցառումների արժեքի չափով Կազմակերպությանը փոխանցված կանխավճարը մարվում է՝ համարվելով որպես պատշաճ իրականացված ծրագրի համար հատկացում, իսկ հաջորդ կանխավճարը վճարվում է չիրականացված միջոցառման չափով պակաս և Պայմանագրի 4.1 կետով սահմանված կարգով.
 - գ) իրականացրել է նախատեսվածից ավելի և Պետական մարմնի կողմից իրականացված միջոցառումների մասին հաշվետվությունն ընդունվել է, ապա Կազմակերպությանը փոխանցված կանխավճարը մարվում է՝ համարվելով որպես պատշաճ իրականացված ծրագրի համար հատկացում, և վճարվում է հաջորդ կանխավճարը՝ Պայմանագրի 4.1 կետով սահմանված կարգով, իսկ ավելի իրականացված միջոցառման չափով վճարումն իրականացվում է մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 20-ը, սակայն ոչ ավելի Պայմանագրի 1.1 կետով սահմանված գումարից:
- 4.3. Պայմանագրով նախատեսված միջոցառումների տարեկան արդյունքները պետական մարմնի կողմից ընդունվելուց հետո՝ Կազմակերպությունը միջոցառումների իրականացման արդյունքում առաջացած տնտեսումները (խնայողությունները) վերադարձնում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ ոչ ուշ, քան մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 24-ը:

5. Կողմերի պատասխանատվությունը

- 5.1. Պայմանագրով և ծրագրով նախատեսված պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում Կազմակերպությունը պարտավորվում է ստացված ֆինանսական աջակցության գումարները չիրականացված միջոցառման չափով վերադարձնել Պետական մարմնին և վճարել տուգանք՝ չիրականացված միջոցառման համար նախատեսված գումարի 1 (մեկ) տոկոսի չափով: Ընդ որում, տուգանքի վճարումը Կազմակերպությանը չի ազատում իր պարտավորությունները կատարելու և խախտումները վերացնելու պարտականությունից: Պետական մարմինը սույն կետով նախատեսված գումարները հաշվարկում և հաշվանցում է Կազմակերպությանը վճարվելիք գումարներից:

6. Պայմանագրի գործողության ժամկետը

- 6.1. Պայմանագրի պայմանները տարածվում են 2021 թվականի հունվարի 1-ից կողմերի միջև ծագած հարաբերությունների վրա և գործում է մինչև կողմերի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջ ծավալով կատարումը:

7. Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը (ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ)

- 7.1. Պայմանագրով նախատեսված պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության հետևանքով, որը ծագել է Պայմանագիրը կնքելուց հետո, և, որը կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել: Այդպիսի իրավիճակներն են երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը, պատերազմը, ռազմական և արտակարգ դրության հայտարարումը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքի դադարեցումը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարումը: Եթե անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը շարունակվում է 3 ամսվանից ավելի, ապա կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծելու Պայմանագիրը՝ դրա մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս կողմին:

8. Եզրափակիչ դրույթներ

- 8.1. Կառավարության կողմից հաստատված ծրագիրը (Հավելված N2) հանդիսանում է Պայմանագրի անբաժանելի մասը:
- 8.2. Պայմանագրում կատարվող փոփոխությունները կամ լրացումներն իրավաբանական ուժ ունեն, եթե կազմված են գրավոր և ստորագրված են կողմերի կողմից:
- 8.3. Եթե տրամադրվող դրամաշնորհով նախատեսված ծրագիրը և միջոցառումները ենթակա չեն ավելացված արժեքի հարկով հարկման կամ ենթակա են հարկման պետական բյուջեից ավելացված հարկի վճարման համար տրամադրվող գումարի դիմաց ավելի փոքր գումարի չափով, ապա նշված հարկի վճարման համար նախատեսված հատկացումների գծով չօգտագործված գումարները 2021 թվականի ընթացքում ենթակա են վերադարձման Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե:
- 8.4. Կազմակերպությունը մինչև 2022 թվականի հունվարի 31-ը պետական մարմին են ներկայացնում տեղեկատվություն 2021 թվականի պետական բյուջեի միջոցների հաշվին ստացված դրամաշնորհի շրջանակներում հաշվարկված և պետական բյուջե վճարված ԱԱՀ գումարների, ինչպես նաև «Հայաստանի Հանրապետության 2021 թվականի պետական բյուջե մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի 22-րդ մասի պահանջներին համապատասխան չօգտագործված և ՀՀ պետական բյուջե վերադարձված գումարների վերաբերյալ:
- 8.5. Պայմանագիրը կազմված է 3 էջից, կնքվում է երկու օրինակից, որոնք ունեն հավասարազոր իրավաբանական ուժ, յուրաքանչյուր կողմին տրվում է մեկ օրինակ: Պայմանագրի Հավելվածներ N1-ը և 2-ը համարվում են պայմանագրի անբաժանելի մասը:
- 8.6. Պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների չկատարման հետ կապված, ինչպես նաև Պայմանագրով չնախատեսված հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

9. Կողմերի հասցեները, բանկային վավերապայմանները և ստորագրությունները

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

Շրջակա միջավայրի նախարարություն

ք.Երևան, Կառավարական 3-րդ շենք
ՖՆ գործառնական վարչություն
ՀՀ 900011035178
ՀՎՀՀ 02507198

Շրջակա միջավայրի նախարարության
գլխավոր քարտուղարի ժ/պ

Գ.Գոլյան

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

«Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ

ք.Երևան, Չարենցի 46
ՖՆ գործառնական վարչություն
ՀՀ 900018003815
ՀՎՀՀ 02825793

«Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի ժ/պ

Լ.Ազիզյան

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

Handwritten signatures and stamps at the bottom left of the page.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
Հրչակա միջավայրի նախարարության
գլխավոր քարտուղարի ժ/պ
Գ. Գուլյան
(ստորագրություն)
Կ.Տ.

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ
«Հիդրոօդերևութաբանական կենտրոնի և Կենտրոնի» ՊՈԱԿ «Հիդրոօդերևութաբանական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի ներքին
Կ. Արզումանյան
(ստորագրություն)
Կ.Տ.

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՆԵՐ

NN հ/հ	անվանումը	Իրականացվելիք միջոցառման				
		համառոտ բովանդակությունը	կատարման ենթակա գործառնությունների նկարագիրը	ակնկալվող արդյունքները և դրանք գնահատման չափանիշները	վճարման ժամկետը	
1.	Օդերևութաբանական դիտարկումներ կանխատեսումներ, աերոլոգիական, հեփոերկրաֆիզիկական ագրոօդերե վութաբանական, հիդրոլոգիական, ուղիորդիկական դիտարկումներ և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության աշխատանքներ	1) Հանրապետության տարածքում մթնոլորտում և գետնի մակերևույթին տեղի ունեցող ֆիզիկական երևույթների ուսումնասիրման նպատակով 47 օդերևութաբանական այդ թվում՝ 6 դժվարամատչելի և 3 մասնագիտացված կայաններում լիվ ծրագրով, իսկ 25 հիդրոլոգիական դիտարկումներում կրճատ ծրագրով (միայն օդի ջերմաստիճանի, տեղումների, մթնոլորտային երևույթների և ծյան բարձրության), Համաշխարհային օդերևութաբանական կազմակերպության կողմից սահմանված կարգով և միջազգային ստանդարտներին համապատասխան Գրինվիչի ժամանակով ժամը 00-ին,	1. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ օդի ջերմաստիճանի չափում՝ ա. նվազագույն բ. առավելագույն գ. ժամկետային 2. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ օդի մակերևույթի ջերմաստիճանի չափում՝ ա. նվազագույն բ. առավելագույն գ. ժամկետային 3. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ հողի ջերմաստիճանը 5, 10, 15, 20 սմ խորությունների վրա, 4. տարվա տաք ժամանակաշրջանում՝ յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ, ցուրտ ժամանակաշրջանում՝ օրական 1 անգամ Հողի 20, 40, 80(կամ 60), 120 կամ 100) սմ խորությունների ջերմաստիճանը 5. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ Քամի՝ ա. ուղղությունը դիտաժամին	Համաձայն ՀՕԿ-ի կոնվենցիայով, ԱՊՀ միջպետական համաձայնագրերով, սույն ծրագրով ամրագրված, ինչպես նաև երկրորդ պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունների կանխատեսումների, տեղեկագրերի, տարեգրերի պատրաստում, ծառայությունների մատուցում և համաշխարհային ու տարածաշրջանային կենտրոններին տեղեկատվության հաղորդում Այդ թվում՝ 1. ամենօրյա եղանակի փաստացի թարմեզ, 2. ամենօրյա Հիդրոօդերևութաբանական տեղեկագիր, 3. յուրաքանչյուր ամիս Ամսական եղանակային պայմանների կանխատեսում, 4. հոկտեմբեր, մարտ ամիսներին Սեզոնային եղանակային պայմանների կանխատեսում, 5. յուրաքանչյուր ամիս Տեսություններ դիտված եղանակային պայմանների մասին 6. յուրաքանչյուր շաբաթ Տեսություններ	31.12.2021թ.	1 313 140 500

	03-ին, 06-ին, 09-ին, 12-ին, 15-ին, 18-ին և 21-ին, իսկ մթնոլորտային երևույթների և եղանակի վիճակի նկատմամբ՝ շուրջօրյա դիտարկումների իրականացում օդերևութաբանական տարրերի նկատմամբ, 2) մթնոլորտի ուղիորդողարկման իրականացում մինչև 30 կմ բարձրության մթնոլորտի տարբեր շերտերի հիմնական օդերևութաբանական պարամետրերի ուսումնասիրության նպատակով Դիտարկումների համար քյուջետային հատկացումներ չկան, դիտարկումները իրականացվում են ըստ անհրաժեշտության՝ հիմնականում Համաշխարհային հիդրոօդերևութաբանական կազմակերպության կողմից տրամադրված օգնությունների շնորհիվ, մասամբ էլ քյուջետային հատկացումների տնտեսումից, 3) հեփոերկրաֆիզիկական դիտարկումներ՝ ակտիվումետրիական և օգրոմետրիական դիտարկումների իրականացում օգրոն ընդհանուր պարունակության չափումներ, 4) 31 գյուղատնտեսական	բ. միջին արագությունը դիտաժամին գ. առավելագույն արագությունը դիտաժամին դ. առավելագույն պոթենցիալը դիտաժամերի միջև, 6. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ տեսանելիության չափումներ, 7. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ ամպամածություն՝ ա. ամպամածության քանակը, բ. ամպերի ձևերը (տեսակները), գ. ամպերի բարձրությունը 8. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ եղանակի բնութագիրը բ. դիտաժամին բ. դիտաժամերի միջև 9. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ դիտված մթնոլորտային երևույթները ա. երևույթի սկիզբը, բ. ավարտը, գ. ինտենսիվությունը, 10. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ օդի խոնավությունը՝ ա. հարաբերական խոնավություն, բ. հագեցման պակասորդը, գ. ջրային գոլորշու առաձգականությունը, դ. ցողի կետը, 11. շուրջօրյա, յուրաքանչյուր 3 ժամը մեկ անգամ Մթնոլորտային ճնշումը՝ ա. կայանի բարձրության վրա, բ. ծովի մակարդակի կամ համապատասխան իզոբարական մակերևույթի վրա, գ. բարոմետրական տեղեցնցի բնույթը և չափը, 12. Օրական շանգամ տեղումների քանակը 13. Օրական 4 անգամ գոլորշացումը . 14. Ձևածածկույթի՝ ա. բարձրությունը՝ օրական 1 անգամ,	դիտված և սպասվող երևույթների մասին 7. մայիս-հոկտեմբեր ամիսներին երևան քաղաքում և մարզկենտրոններում դիտված միջին օրական ջերմաստիճանների տրամադրում ՀՀ ստորգնապահության նախարարությանը 8. ըստ կանխատեսման Լիազոր մարմնին և ինտերնետ կայքին եղանակի կանխատեսումների և վտանգավոր երևույթների մասին նախազգուշացումների տրամադրում, 9. ամենօրյա Հանրապետության 10 մարզերի համար հիդրոօդերևութաբանական տեղեկագրերի պատրաստում, 10. ամենօրյա Հիդրոօդերևութաբանական սպասվելիք կամ դիտված վտանգավոր երևույթների մասին տեղեկատվության պատրաստում 11. ամենօրյա Հանրային լրատվամիջոցների համար կանխատեսումներ և տեսություններ, 12. ամենօրյա Աերոսինոպտիկական նյութեր և կանխատեսումներ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության ավիացիայի վարչության համար, 13. ամենօրյա Ուլտրամանուշակագույն ճառագայթման ինտենսիվության և գեոմագնիսական դաշտի վիճակի փոփոխությունների գնահատում և կանխատեսում, 14. ամենօրյա Հայաստանի Հանրապետության տարածքում տեղաբաշխված Ռուսաստանի Դաշնության զինված ուժերին հիդրոօդերևութաբանական տեղեկատվությամբ և կանխատեսումներով ապահովում, 15. ըստ երևույթների առկայության Շահագրգիռ կազմակերպություններին և բնակչությանը ահազանգում հիդրոօդերևութաբանական վտանգավոր երևույթների մասին, 16. ամենօրյա երևանի քաղաքապետարանին	
--	--	---	---	--

	<p>մշակագրության վրա, խոտհարքներում և արտաավայրերում, ագրոօդերևութաբանական դիտարկումների իրականացում Երևանի մասնագիտացված ագրոօդերևութաբանական կայանում և օդերևութաբանական ցանցի 40 կայաններում, 5) գետավազանային (Դեբեդ, Արսև, Ախուրյան, Քասախ-Սևջուր, Սևան-Հրազդան, Արփա, Հարավային) հիդրոլոգիական կայաններում, 5 խոշոր ջրամբարներում (Արփիճի, Ախուրյանի, Ապարանի, Մարմարիկի, Ազատի) և Սևան լճում հիդրոլոգիական ռեժիմային ուսումնասիրությունների իրականացում 6) Մթնոլորտից երկրի մակերևույթի վրա տեղացող ռադիոակտիվ փոշու խտության ամենօրյա, օդերևութաբանական կայաններից բերված հողի նմուշների գումարային բետա-ակտիվության, ատոմակայանի շրջակայքից (Անջրից) բերված ջրի նմուշներում կոշտ մնացորդների գումարային բետա-ակտիվության չափումների իրականացում Դադիլոգիական իրավիճակի վերաբերյալ չափումներ, 7) ռադիոլոգացիոն դիտարկումներ, մթնոլորտային վտանգավոր երևույթների վրա ակտիվ ներգործություն, ակտիվ</p>	<p>բ. շրջապատի ճանաչողական աստիճանը՝ օրական 1 անգամ, գ. խտությունը՝ տասնօրյակը մեկ անգամ, դ. ջրի պաշարը՝ տասնօրյակը մեկ անգամ, 15. Շուրջօրյա վտանգավոր մթնոլորտային երևույթների քննության համար, ա. սկիզբը, բ. ավարտը, գ. ինտենսիվությունը, 16. երևույթի առկայության դեպքում ոչ պակաս, քան 1,5 ժամը մեկ անգամ սառցակալումը (մերկաստույց, ջինջառ), ա. սկիզբը, բ. ավարտը, գ. ինտենսիվությունը 17. ըստ տևողության՝ 1-3 անգամ արևափայլի տևողությունը, 18. Օրական 1 անգամ Հողի մակերևույթի վիճակը 19. Ըստ երևույթի առկայության ա. յուրաքանչյուր աշխատանքային օր • Եղանակի սպասվելիք վտանգավոր երևույթների (որոնք կարող են բերել արտակարգ իրավիճակների կամ հասցնել զգալի վնասներ) դիտման ժամանակի վերաբերյալ կանխատեսումներ և նախագուշացումներ, • Ամենօրյա տեղեկագրեր նախորդ օրը դիտված եղանակի նկարագրությամբ և 1-5 օրերի եղանակի կանխատեսումով մարզերի և Երևան քաղաքի համար, • Կանխատեսում 1 օրվա և 2-3 օրերի վաղորցությամբ միջազգային փոխանակության համար (ուղարկվում է համաշխարհային և տարածաշրջանային</p>	<p>հիդրոօդերևութաբանական վտանգավոր երևույթների մասին տեղեկատվությամբ և կանխատեսումներով ապահովում, 17. ամեն օր և ըստ դիտման փաստի ինտերնետային կայքի ամենօրյա թարմացում գիտված եղանակի վերլուծական նյութերով և կանխատեսումներով, ըստ կանխատեսման՝ եղանակի վտանգավոր երևույթների վերաբերյալ նախագուշացումների տեղադրում, 18. մայիս, հոկտեմբեր ամիսներին Դիտված եղանակի սեզոնային վերլուծությունների տրամադրում Ռուսաստանի Դաշնության հիդրոմետ ծառայության համապատասխան ստորաբաժանումներին և Հարավ արևելյան ու միջերկրածովյան երկրների կլիմայական վերլուծությունների կոնսուլտիմին, 19. ամեն օր Աերոլոգիական դիագրամների վերլուծություն, 20. վեգետացիայի սեզոնի յուրաքանչյուր տասնօրյակ վեգետացիայի ընթացքի վերլուծություններ արբանյակային տվյալների միջոցով, 21. վեգետացիայի սեզոնի յուրաքանչյուր տասնօրյակ Ցորենի, խաղողի, կարտոֆիլի ջրապահովվածության գնահատում գարգացման տարբեր փուլերում, 22. ամենօրյա հեռուստատեսության համար 1 օրվա հիդրոօդերևութաբանական կանխատեսման տրամադրում, 23. մարտ ամիս գարնանային վարարումների տարրերի կանխատեսում, 24. հունիս ամսին (ըստ անհրաժեշտության) գարնանային վարարումների տարրերի կանխատեսման ճշգրտում, 25. ամսական գետերի ամսական ելքերի կանխատեսում, 26. տարեկան 1 անգամ վեգետացիոն ժամանակահատվածի գետերի միջին</p>
--	---	--	--

	<p>ներգործությունների արդյունավետության բարձրացման նպատակով գիտահետազոտական և գիտափորձարարական աշխատանքներ, տեխնիկական միջոցների շահագործման ու ընթացիկ նորոգման, ակտիվ ներգործությունների վերահսկման և գնահատման, այլ շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ ակտիվ ներգործության ասպարեզում համագործակցության և մթնոլորտային երևույթների հետևանքով տնտեսությանը հասցված վնասների չափերի ուսումնասիրման համատեղ աշխատանքներ:</p>	<p>կենտրոններ), Բ. յուրաքանչյուր ամիս՝ • Ամսական կլիմայական բնութագրերի, ամսական և սեզոնային կանխատեսումների կազմում 20. Օրական մեկ անգամ Գրինվիչի ժամանակով 00 ժամին Երևանի աներոլոգիական կայանում մթնոլորտի ռադիոզոնդարկման իրականացում մինչև 30 կմ բարձրության մթնոլորտի տարբեր շերտերի հիմնականօդերևութաբանական պարամետրերի ուսումնասիրություն՝ ջերմաստիճանի, խոնավության, ճնշման, քամու ուղղության և արագության ուսումնասիրում, 21. Հեղիներկաֆիզիկական, այդ թվում՝ Ա. Ակտիվությունից շուրջօրյա դիտարկումների իրականացում 7 կայաններում (Երևան, Տաշիր, Գյումրի, Ամբերգ, Մարտունի, Սևան, Որոտակի լեռնանցք) օրվա ցերեկային ժամերին՝ 3 ժամը մեկ անգամ (Գրինվիչի ժամանակով ժամը 06.30, 09.30, 12.30, 15.30, 18.30), գիշերային ժամերին՝ մեկ անգամ (Գրինվիչի ժամանակով ժամը 21.30-ին), Բ. Օգոնոմետրիական դիտարկումների իրականացում օգոնի ընդհանուր պարունակության չափումներ՝ պարզ երկնքի դեպքում, յուրաքանչյուր ժամը մեկ Գրինվիչի ժամանակով ժամը 07.00-ից մինչև ժամը 10.00, Ամբերգ կայանում օրվա ցերեկային ժամերին պարզ երկնքի դեպքում՝ 3-5 անգամ: 22. Ագրոօդերևութաբանական դիտարկումների իրականացում Երևանի մասնագիտացված ագրոօդերևութաբանական կայանում, օդերևութաբանական ցանցի 40</p>	<p>եղքերի կանխատեսում, 27. յուրաքանչյուր եռամսյակ գետերի միջին եռամսյակային ելքերի կանխատեսում, 28. յուրաքանչյուր տասնօրյակ գետերի տասնօրյակային ելքերի կանխատեսում 29. ամեն օր գետերի միջին օրական ելքերի կանխատեսում 30. մարտ ամսին ճանաչողության վերաբերյալ տեղեկանք 31. ամսական և տարեկան Սևան լճի ջրային հաշվեկշիռը, 32. ամենօրյա Սևան լճի մակարդակը, 33. ամենօրյա գետերի մակարդակի և ելքի տվյալներ, 34. պարբերաբար, հունիս-սեպտեմբեր ամիսներին Հրազդան-Հրազդան, Հրազդան-Լուսակերտ, Ազատ-Գառնի հիդրո լոգիական դիտակետերում ջրի ելքի համախառնացված չափումներ, 35. ամենօրյա, ըստ բացթողումների վրաֆիլի Սևան լճից բաց թողնված ջրի քանակի վերաբերյալ տվյալներ, 36. ապրիլ, հունիս, սեպտեմբեր Սևան լճի մակարդակի (վարարումների ընթացքում, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ) կանխատեսում, 37. մայիս-հոկտեմբեր ամիսներին Դիտված հեղեղումների տվյալների մշակում և «GIS» համակարգով ջարտեզագրում 38. առաջին կիսամյակ Գետերի հունային դեֆորմացիաների ուսումնասիրություններ, 39.1-2 անգամ, աշնանը Տեղեկանքներ լեռնային և նախալեռ նային տարածաշրջաններում աշնանացան ցորենի ցանքի պայմանների մասին 39.2 անգամ, փետրվար-մարտ ամիսներին Տեղեկանքներ աշնանացան ցորենի ձմեռման պայմանների մասին, 40.1 անգամ, գարնանը Աշնանացան ցորենի վիճակի կանխատեսում վեգետացիայի սկզբին,</p>
--	--	---	--

		<p>կայաններում՝ 31 գյուղատնտեսական մշակաբույսերի վրա, խոտհարքներում և արոտավայրերում.</p> <p>Ա. ՎԵԳԵՏԱՑԻՈՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12 օրը մեկ անգամ Բույսերի զարգացման փուլերի որոշում. • 10 օրը մեկ անգամ Բույսերի բարձրության որոշում • 3-5 անգամ Բույսերի խտության որոշում /1 բառ.մ վրա/ • 10 օրը մեկ անգամ Բույսերի վիճակի և դաշտի մոլախոտային աղտոտվածության որոշում • տարին 3 անգամ Բերքատվության տարրերի որոշում • տարին 1 անգամ Բերքի կառուցվածքի որոշում • հարակից չողոզվող տարածքներում, ամեն օր Հողի վերին շերտերի (0-5 սմ) վիճակի որոշում՝ աչքաչափային մեթոդով • ամիսը 3 անգամ Հողի խոնավության գործիքային որոշում /2 կյանա/ • ըստ ստանդարտներով սահմանված ժամկետների Հողի խոնավության որոշում 9 կյաններում՝ մինչև 1 մ խորության 5 մակարդակների վրա, • 1 ամսվա ընթացքում, 2 օրը մեկ անգամ Զերմասեր մշակաբույսերի հողի վարելաչերտի ջերմաստիճանի որոշում • 1 ամսվա ընթացքում, 2 օրը մեկ անգամ Հողի կերակրվածության որոշում • երկույթի առկայության դեպքում Մշակաբույսերի վնասվածության որոշում՝ պայմանավորված օդերևութաբանական անբարենպաստ պայմանների ազդեցությամբ • արածեցման սեզոնում, 10 օրը մեկ անգամ Արոտավայրերում խոտածածկի և հողի վերին շերտի 	<p>41.1 անգամ, գարնանը Աշնանացան ցորենի վեգետացիայի սկզբին լեռնային շրջաններում խոնավության պաշարների կանխատեսում,</p> <p>42.1 անգամ, գարուն-ամառ ժամանակահատվածում Աշնանացան ցորենի մոմային հասունացման ժամկետների մասին տեղեկանք,</p> <p>43.1 անգամ գարուն-ամառ ժամանակահատվածում Աշնանացան ցորենի հասակաված ժամկետների կանխատեսում տարածաշրջաններում</p> <p>44.1 անգամ, ամռանը Աշնանացան ցորենի միջին հանրապետական բերքատվության կանխատեսում հասկայական ժամանակ,</p> <p>45. Հացահատիկային մշակաբույսերի միջին բերքատվության կանխատեսում՝ ա վեգետացիայի վերականգնման ժամանակ 1 անգամ, գարնանը, բ.ցողունակաված ժամանակ 1 անգամ, գարնանը,</p> <p>գ հասկայական ժամանակ 1 անգամ, գարուն - ամառ ժամանակահատվածում.</p> <p>46.1 անգամ, փետրվար-մարտ ամիսներին Տեղեկանք հովտային շրջաններում վաղահաս կարտոֆիլի ցանքի ժամկետների վերաբերյալ,</p> <p>47.1 անգամ, փետրվար-մարտ ամիսներին Տեղեկանք հովտային շրջաններում վաղահաս կարտոֆիլի ցանքի ժամկետների վերաբերյալ,</p> <p>48.1 անգամ, գարնանը Կարտոֆիլի միջին հանրապետական բերքատվության կանխատեսում,</p> <p>49.1 անգամ, գարնանը Տեղեկանք ջերմասեր կոլտուրաների ցանքի ժամկետների մասին՝ Արարատյան հովտում և նախալեռնային շրջաններում,</p> <p>50.1 անգամ, գարուն-ամառ ժամանակահատվածում</p>		
--	--	---	---	--	--

		<p>պայմանների որոշում</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 անգամ գարնանը ծաղկման ժամա նակաշրջանում Պողատուների վիճակի հետազոտություն • Բ. ՈՉ ՎԵԳԵՏԱՑԻՈՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ • 2 անգամ՝ հունվարին և փետրվարին Աշնանացան ցորենի և ցանովի խոտաբույսերի կենսունակության որոշում • -18°C ցածր ջերմաստիճանների դեպքում՝ անմիջապես, մարտ ամսին՝ պարտադիր կարգով Պողատուների ճյուղերի կենսունակության որոշում • ձմռան ընթացքում, զույգ օրերին Աշնանացան ցորենի թփակավան հանգուցի ջերմաստիճանի որոշում ձմռան ընթացքում, զույգ օրերին Հողի առածության խորության որոշում • 23. Հիդրոլոգիական ուժիմային ուսումնասիրությունների իրականացում գետավազանային (Դեբեդ, Աղսու, Ախուրյան, Քասախ-Սևջուր, Սևան-Հրազդան, Արփա, Հարավային) հիդրոլոգիական կայաններում, 5 խոշոր ջրամբարներում (Արփիճի, Ախուրյանի, Ապարանի, Մարմարիկի, Ագատի) և Սևան լճում՝ • Ա. Գետերում՝ • վարարման շրջանում ամսական 3-4 անգամ, մյուս ամիսներին՝ 1-2 անգամ ջրի ելքը (ծախսը) • յուրաքանչյուր 12 ժամը մեկ անգամ ջրի մակարդակը • յուրաքանչյուր 12 ժամը մեկ անգամ ջրի ջերմաստիճանը • յուրաքանչյուր 12 ժամը մեկ անգամ (երևույթի առկայության դեպքում) սառցային երևույթները • Տարեկան 2 անգամ (գար նանային վարարումներից առաջ և ամառ-աշնանային սակավաջրության ժամանակ) Գետահատածքների, հենակիշերտի և չափածողերի 	<p>Բանջարանոցային մշակաբույսերի հանրապետական բերքատվության կանխատեսում,</p> <p>51.1 անգամ, գարնանը Ծիրանի և դեղձի ծաղկման ժամկետների կանխատեսում,</p> <p>52.1 անգամ, գարնանը Ծիրանի միջին բերքատվության կանխատեսում,</p> <p>53 1 անգամ, գարնանը Արարատյան հովտում խաղողի ծաղկման ժամկետների կանխատեսում,</p> <p>54.1 անգամ, գարուն-ամառ ժամանակահատվածում Լեռնային խոտհարքներում խոտի համախառն բերքատվության կանխատեսում,</p> <p>55.2-3 անգամ, գարուն -ամառ ժամանակահատվածում Գարնանացան գարու բերքատվության կանխատեսում հանրապետությունում՝ ըստ զարգացման փուլերի,</p> <p>56.1 անգամ, գարնանը Հողի խոնավության պաշարների կանխատեսում վեգետացիայի սկզբվելուց առաջ՝ ըստ գոտիների. 0-10 սմ, 0-20 սմ, 0-50 սմ հողաշերտերում,</p> <p>57. յուրաքանչյուր տասնօրյակ Տասնօրյակային ազրոտեղեկագրեր կազմում,</p> <p>58. ամսական, ձմռան ընթացքում Բույսերի ձմեռային հանգստի շրջանի ազրոտեղեկաբանական տեղեկագրի կազմում .</p> <p>59 մշտապես, շարունակական Ամսական, սեզոնային և տարեկան բնութագրերի վերլուծություն (միջին ջերմաստիճան, տեղումների քանակ և դրանց շեղումը նորմայից),</p> <p>60. մշտապես, շարունակական Տեղումների և ջերմաստիճանի նորմերի վերահաշվարկ, ընդգրկելով նախորդ տարվա դիտարկումների տվյալները,</p> <p>61.2021թ. Հայաստանի տարածքում երաշտի գնահատում SPI, NDVI, MSCI ,VCI վեգետացիոն և կլիմայական ինդեքսների կիրառմամբ,</p> <p>62. մշտապես, շարունակական <<</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>նիվելիրացում</p> <ul style="list-style-type: none"> • առնվազն ամսական 1 անգամ Սևանա լճի ջրիցերմաստիճանը տարբեր խորություններում, ալիքի բարձրություն, ջրի թափանցելիության սահմանը • շուրջօրյա, 4 ժամը մեկ անգամ Ջրային մակերևույթից գոլորշացման դիտարկումներ 7 օրերուփաթանական կայաններում • 5 յուրաքանչյուր 12 ժամը մեկ անգամ Սևանա լճի 4 դիտակետերում (Սևան թվ. 4, Շորժա, Կարճաղբյուր, Մարտունի) լճի մակարդակի և ջերմաստիճանի դիտարկումներ • Արփիլիճի, Ախուրյանի, Ապարանի, Մարմարիկի և Ազատի ջրամբարներում • Արփիլիճի, Ախուրյանի, Ապարանի, Մարմարիկի և Ազատի ջրամբարներում՝ յուրաքանչյուր 12 ժամը մեկ անգամ ջրի ջերմաստիճանը • յուրաքանչյուր 12 ժամը մեկ անգամ ջրի ծավալը • վարարման շրջանում ամսական 3-4 անգամ, մյուս ամիսներին՝ 1-2 անգամ ջրի մակարդակը • երևույթի առկայության դեպքում սառցային երևույթները 24 ամեն օր, Գրինվիչի ժամանակով ժամը 06.00-ին և 18.00-ին • գամմա ֆոնի չափումների իրականացում: Աթմոսֆերայի երկրի մակերևույթի վրա տեղացող ռադիոակտիվ փոշու խտության չափումների իրականացում • Օդերևութաբանական կայաններից բերված հողի նմուշների գումարային բետա-ակտիվության չափումների իրականացում: Ատոմակայանի շրջակայքից (Սևջրից) բերված ջրի նմուշներում 	<p>տարածքում երաշտային պայմանների տասնօրյակային, ամսական և սեզոնային մոնիտորինգի իրականացում, օգտագործելով նաև բուսականության անի մոնիտորինգի արբանյակային տեղեկատվությունը,</p> <p>63. մշտապես, շարունակական Հայաստանի տարածաշրջանում կլիմայական էքստրեմումների ինդեքսների (RCLIMDEX) հաշվարկ , արդյունքների տրամադրում շահառուներին,</p> <p>64. մշտապես, շարունակական ՀՀ տարածքում տաք և ցուրտ ալիքների գնահատում</p> <p>65. մշտապես, շարունակական ՀՀ տարածքում և առանձին կլիմայական գոտիներում՝ ջերմաստիճանի և տեղումների տարեկան սեզոնային կտրվածքով՝ փոփոխությունների սպասվող սցենարները ըստ գլոբալ և տարածաշրջանային մոդելների,</p> <p>66. Բարելավել WRF մոդելի արդյունքները միկրոֆիզիկական և կոնվեկցիոն պրոցեսների համապատասխան պարամետրիզացիաների (Kaina Frisha (KF), Grell (3D), Betsa Millera-Yanicha (BMJ), Zang MakFarlan (ZM)) եթևների փորձարկմամբ բարձրացնելու ջերմաստիճանի, ճնշման դաշտի, տեղումներին վտանգավոր օդերևութաբանական երևույթների կանխատեսման ճշգրտությունը /շարունակական/.</p> <p>67. մշտապես, շարունակական WRF մոդելի կիրառություն վտանգավոր երևույթների հետազոտությունների և կանխատեսումների հարցերում օգտագործելով տարբեր գլոբալ մոդելների արդյունքները, որպես սկզբնական և եզրային պայմաններ.</p> <p>68. տարվա ընթացքում CPT ծրագրային փաթեթի կիրառություն գնահատելու գլոբալ շրջանառության պրոցեսների և տեղական շրջանառության</p>	
--	--	--	--	---	--

			<p>կոշտ մնացորդների գումարային բետա-ակտիվության չափումների իրականացում</p> <p>25. արեսկզբին ռադիոլուկացիոն կայանների վերանորոգման և կարգաբերման աշխատանքների իրականացում կոնսերվացված գազագեներատորային հավակարկտային կայաններից ապամուտածված հեռակառավարման, էլեկտրոնային համակարգերի և այլ հանգույցների պրոֆիլակտիկ ստուգում և նորոգում գազագեներատորային հավակարկտային կայանների պահեստավորված կուտակչային մարտկոցների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների իրականացում,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մարտի 1-ից 20-ը Կոնսերվացված գազագեներատորային հավակարկտային կայանների հեռակառավարման, էլեկտրոնային և գազամատակարարման համակարգերի ու այլ հանգույցների տեղադրում, գազի արտահոսքների ստուգում մարտական վիճակի բերում • Մարտի 1-ից նոյեմբերի 1-ը արտադրական պատահարները բացառելու և կանխարգելելու նպատակով, արտադրական վտանգավոր օբյեկտների անվտանգության գոտիների պարբերական գնումների կատարում, խտածածկի մաքրում • Մարտի 1-ին տամնայակ կոնսերվացված ռադիոլուկացիոն կայանների և հրթիռային հավակարկտային համակարգերի վերագործարկում, ռադիո լուկացիոն կայանների, համապատասխան տեխնիկական միջոցների, շանթարգելների և 	<p>վիճակագրական կապերը.</p> <p>69. տարվա ընթացքում Հայաստանի տարածքի ցրտահարության ժամկետների քարտեզագրում ըստ գոտիների,</p> <p>70. տարվա ընթացքում Մշակել տարբեր բիզնես ծրագրերում հիդրոօդերևութաբանական տեղեկատվության անհրաժեշտության, սպասարկման, մասնագիտական խորհրդատվության ձևեր և մեթոդներ.</p> <p>71. տարվա ընթացքում Տնօրինողի գաղափարային և սպասարկման համար մշակել ուղեցույցներ, բովանդակներ, միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան,</p> <p>72. մշտապես, շարունակական Կլիմայական ամսական տվյալների շարքերի սխեմայի հայտնաբերում, վերականգնում և համաստեղության ապահովում.</p> <p>73. տարվա ընթացքում Ավտոմատ կայաններից հողի խոնավության ստացված տվյալների վերլուծություն և ճշտության գնահատում.</p> <p>74. Տարեգրերի և տեղեկագրերի կազմում՝ մշտապես, շարունակական ա.ազրոօդերևութաբանական բ.հիդրոլոգիական, գ.ռադիոլոգիական,</p> <p>75. Տվյալների բանկի ստեղծում՝ մշտապես, շարունակական ա. օդերևութաբանական բ. հիդրոլոգիական գ. անբրոլոգիական դ. ակտիվումետրիական ե. օգոնոմետրիական</p> <p>76. Տվյալների հազորդում և փոխանակում՝ մշտապես, շարունակական</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գեոնամերձ սինտաքիկական դիտարկումներ (SYNO) ծածկագրով 17 կայանների տվյալների տրամադրում Մոսկվայի տարածաշրջանային կենտրոն՝ համաձայն ԱՊՀ 	
--	--	--	--	--	--

		<p>հողանցման պիտանքների դիմադրության չափման և կարգաբերման աշխատանքներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ապրիլի 1-ից դեկտեմբերի 1-ը Հրթիռային և գազագեներատորային հակակարկտային համակարգերի միջոցով կարկտավտանց ամպերի վրա ակտիվ ներգործության աշխատանքներ • Տարվա ընթացքում Ռադիոլոկացիոն դիտարկումների միասնական բազայից իրական ժամանակում տեղեկատվության տրամադրում համապատասխան ստորաբաժանումներին • Տարվա ընթացքում կադրերի վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում, մասնագիտական ուսուցման դասընթացների և գիտելիքների ստուգման կազմակերպում • Գազագեներատորային հակակարկտային կայանքների, գազատար ավտոմեքենաների փորձաքննության անցկացման և արտադրական վտանգավոր օբյեկտների ռեեստրում գրանցման աշխատանքներ • Հրթիռային և գազագեներատորային հակակարկտային համակարգերը սպասարկող անձնակազմի համար հատուկ մասնագիտական դասընթացների կազմակերպում, աշխատանքի անվտանգության կանոններին տիրապետելու և համապատասխան թույլտվություններ ստանալու համար • Հատուկ մասնագիտացված կազմակերպությունում գազագլաննոթների և կրակմարիչների փորձարկման աշխատանքների իրականացում 	<p>միջպետական համաձայնագրի ամենօրյա,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կլիմայի ունիվերսալ երկուական (BUFR, CREX) ծածկագրերով գեոստանձեր և աերոլոգիական տվյալների փոխանակության ապահովում համաշխարհային կենտրոնների համար ամսական 77. Դիտված վտանգավոր երևույթների սեզոնային տեղեկագրի տրամադրում Տվյալների համաշխարհային կենտրոնին՝ ապրիլ, նոյեմբեր 78. Ռադիոլոկարկման տվյալների հաղորդում ՀՕԿ-ի երեք տարածաշրջանային կենտրոններին՝ ամենօրյա 79. Օզոնոմետրիական տվյալների հաղորդում ՀՕԿ-ի Տրոնտոյի (Կանադա) տարածաշրջանային կենտրոնին՝ ամսական 80. Գամմա ֆոնի շաբաթական տվյալների հաղորդում Ռուսաստանի Դաշնության Օբնինսկ քաղաքի «Թայֆուն» գիտաարտադրական միավորմանը՝ շաբաթական, ամսական 		
--	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Նախատեսվող հակակարկտային համակարգերի դասավորվածության պիտանքների մշակում, տեղակայման վայրերի ուսումնասիրում, տեղորոշում և բարտեզագրում • Նոյեմբերի 1-ից մինչև մարտի 1-ը Ռադիոլոկացիոն կայանների տեխնիկական միջոցների, հրթիռային և գազագեներատորային հակակարկտային կայանքների, ավտոնոմ սնուցման ազրեզատների, ռադիոկապի միջոցների և այլ հատուկ սարք-սարքավորումների կոնսերվացում 				
2.	<p>1. ՀՀ մակերևութային ջրային օբյեկտների որակի մոնիթրինգի,</p>	<p>1. ՀՀ մակերևութային ջրերի ջրավազանային կառավարման տարածքի 14 գետավազանի 53 ջրային օբյեկտի 144 դիտակետից ջրի նմուշառման, դաշտային չափումների, ֆիզիկաքիմիական անալիզների և որակի գնահատման, շրջակա միջավայրի ռադիոակտիվության գոմարային/ գամմա և բետա/ ճառագայթային ակտիվության չափումների իրականացում</p>	<p>1.1 Մակերևութային ջրերի՝ 46 գետ, 6 ջրամբար՝ Արփի լիճ, Ազատ, Ապարան, Երևանյան լիճ, Կեյուտ, Ախուրյան, Արփա-Սևան ջրատար և Սևանա լիճ, որակի գնահատման նպատակով տարվա ընթացքում 5-12 անգամ հաճախականությամբ ամսական նմուշառումների, դաշտային հետազոտությունների և ջրի որակի գնահատման իրականացում,</p> <p>1.2 Մակերևութային ջրերի որակը բնութագրող տեղեկագրերի պատրաստում, հրապարակում և տրամադրում.</p> <ul style="list-style-type: none"> - եռամսյակային՝ 4 հատ, - տարեկան՝ 1 հատ, - տարեկան ամփոփագիր 1 հատ <p>1.3 Ջրի որակի քիմիական կարգավիճակի 2020 թ 52 քարտեզի կազմում և հրապարակում, որից՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ամսական՝ 9 հատ - եռամսյակային՝ 36 հատ - տարեկան՝ 7 հատ <p>1.4 Մակերևութային ջրերի որակի</p>	<p>1.1 Մակերևութային ջրերի որակի մասին ջրի քիմիական տվյալների անկայություն:</p> <p>1.2 ՀՀ մակերևութային ջրային օբյեկտների որակի գնահատականների անկայություն:</p> <p>1.3 Օպերատիվ հաղորդագրություններ ջրի «բարձր» և «արտակարգ բարձր» (V դաս) աղտոտվածության վերաբերյալ:</p> <p>1.4 Մակերևութային ջրերի որակը բնութագրող ֆիզիկաքիմիական և</p>	31.12.2021թ.	273 641 800

	<p>2. ՀՀ բնակավայրերի օդային ավազանի որակի մոնիթորինգի,</p>	<p>2. Բնակավայրերի գետնամերձ շերտի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի իրականացում և գնահատում</p>	<p>2021թ. տվյալների բազա՝ 43420 ցուցանիշ:</p> <p>2.1 ՀՀ 10 բնակավայրի՝ Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Ծաղկաձոր, Կապան, Քացարան և Չարենցավան քաղաքների օդային ավազանների աղտոտվածության վիճակի վերաբերյալ տեղեկագրեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> - եռամսյակային՝ 4 հատ, - տարեկան՝ 1 հատ, - տարեկան ամփոփագիր՝ 1 հատ. <p>2.2 10-նա կավայրի մթնոլորտային օդի գետնամերձ շերտի աղտոտվածության բաշխման (շաբաթական, ամսական, եռամսյակային, տարեկան) բարտեզ՝ 1339 հատ, որից</p> <ul style="list-style-type: none"> - «արտախալան» 1047 հատ, 	<p>հիդրոկենսաբանական ցուցանիշների առավելագույն ցանկ՝ գույն, ջերմաստիճան, հոտ, թափանցիկություն, լուծված թթվածին, թթվածնի հագեցվածություն, թթվածնի քիմիական պահանջարկ, թթվածնի 5-օրյա կենսաքիմիական պահանջարկ, էլենտրահադրոդակաևություն, ջրածնային ցուցիչ, հանքայնացում, կախված մասնիկներ, կոշտություն, հիդրոկարբոնատ իոն, կարբոնատ իոն, սիլիկատ իոն, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, սուլֆատ իոն, ըլորիդ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, նատրիում, մ ազնեզիում, կալցիում, կալիում, պրիմ, երկաթ, արսեն, կապար, քրոմ, վանադիում, կադմիում, ցինկ, մանգան, մոլիբդեն, ալյումին, նիկել, բոր, բերիլիում, սելեն, անագ, անտիմոն, ընդհանուր օրգանական ածխածին, ընդհանուր կապված ազոտ, հատուկ օրգանական աղտոտիչներ, նավթամթերքներ (բենզոլ, տոլուոլ, քսիլոլ) և մակրոանոնաշարավորներ, ջրի ռադիոակտիվության մասին տվյալների առկայություն:</p> <p>2.1 ՀՀ մինչև 10 բնակավայրի մթնոլորտային օդի գետնամերձ շերտի որակի գնահատականների և աղտոտիչների կոնցենտրացիոն բաշխման բարտեզների առկայություն:</p> <p>2.2 Օպերատիվ հաղորդագրություններ բնակավայրերի օդային ավազանների «բարձր» և «արտակարգ բարձր» աղտոտվածության վերաբերյալ (յուրաքանչյուր դեպքի համար):</p>	
--	---	---	--	---	--

14

	<p>3. Հողերի աղտոտվածության մոնիթորինգի,</p>	<p>3.1 Հողային ծածկույթի հետազոտական մոնիթորինգ (նմուշառման վայրերը ընտրանքային՝ ըստ վտանգավորության) և ֆիզիկաքիմիական անալիզներ, հողային ծածկույթի աղտոտվածության գնահատում</p> <p>3.2 Եղեգիս, Արփա և Որոտան գետերի վերին հոսանքներում հողային ծածկույթի գումարային / գամմա և բետա / ճառագայթային ակտիվության մոնիթորինգի իրականացում (նմուշառում և լաբորատոր հետազոտություն՝ անսակա 1 անգամ հաճախականությամբ) և ռադիոակտիվության գնահատում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ամսական՝ 240 հատ, - եռամսյակային՝ 32 հատ - տարեկան՝ 20 հատ: <p>2.3 Մթնոլորտային օդի գետնամերձ շերտի որակի 2021 թ. տվյալների բազա՝ 75300 ցուցանիշ</p> <p>3.1 Հողերի աղտոտվածության վիճակի վերաբերյալ տեղեկագրեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> - տարեկան՝ 1 հատ, - տարեկան ամփոփագիր՝ 1 հատ: <p>3.2 Հողային ծածկույթի աղտոտվածության 2021 թ. տվյալների բազա՝ 10000 ցուցանիշ:</p>	<p>2.3 Օդի գետնամերձ շերտում որըշվող ցուցանիշների առավելագույն ցանկ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ծծմբի երկօքսիդ 2. Ազոտի երկօքսիդ 3. Ազոտի օքսիդ 4. Ածխածնի մոնօքսիդ 5. Գետնամերձ օզոն 6. Ընդհանուր փոշի 7. Փոշու մեջ գտնվող մետաղներ, տարրեր, 8. Ալլ <p>3.1 Հողային ծածկույթի որակի գնահատականների առկայություն:</p> <p>3.2 Հողերի աղտոտվածության վիճակը բնութագրող մինչև 25 մետաղ և տարրեր՝ ընդհանուր ֆոսֆոր, նատրիում, մագնեզիում, կալցիում, կալիում, պրիմ, երկաթ, արսեն, կապար, քրոմ, վանադիում, կադմիում, ցինկ, մանգան, մոլիբդեն, ալյումին, նիկել, բոր, լիթիում, բերիլիում, սելեն, անագ, անտիմոն:</p> <p>3.3 Եղեգիս, Արփա և Որոտան գետերի վերին հոսանքների հողային ծածկույթի ռադիոակտիվության մասին տվյալների առկայություն:</p>	
--	--	--	--	--	--

15

<p>4. Մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների անդրահամայն տարածման մոնիթորինգ: Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների տարածման դիտարկման և գնահատման համատեղ ծրագրի (EMEP)</p>	<p>4.1 Մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների անդրահամայն տարածման մոնիթորինգի իրականացում, առաջնային տվյալների ստացում, մշակում, գնահատում, պահպանում, տրամադրում:</p> <p>4.2 Հայաստանի կողմից ՄԱԿ-ի ԵՏՀ «Մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտվածության անդրահամայն տարածման մասին» կոնվենցիայով ստանձնած պարտավորությունների կատարում:</p> <p>4.3 Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների տարածման դիտարկման և գնահատման համատեղ ծրագրի իրականացում:</p>	<p>4.1. Մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների անդրահամայն տարածման մոնիթորինգի տեղեկագիր եռամսյակային՝ 4 հատ, - տարեկան՝ 1 հատ, - տարեկան ամփոփագիր՝ 1 հատ:</p> <p>4.2. Տվյալների տրամադրում Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների տարածման դիտարկման և գնահատման համատեղ ծրագրի Քիմիական կորրիկցիոն (Նորվեգիայի օդի հետազոտությունների ինստիտուտ) պահանջվող ձևաչափով:</p> <p>4.3. «Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների տարածման դիտարկման և գնահատման համատեղ ծրագրի» շրջանակում Նորվեգիայի օդի հետազոտությունների ինստիտուտի կողմից կազմակերպվող ամենամյա միջազգային ստուգաճշտման իրականացում:</p> <p>4.4. Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների տարածման դիտարկման և գնահատման համատեղ ծրագրի Քիմիական կորրիկցիոն կենտրոնի և ՀՀ մթնոլորտային օդի որակի 2021 թ. տվյալների բազա 10395 ցուցանիշ:</p>	<p>4.1. Մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների անդրահամայն տարածման մոնիթորինգային առաջնային տվյալների և գնահատականների անկայություն:</p> <p>4.2 Հայաստանի կողմից ՄԱԿ-ի ԵՏՀ «Մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտվածության անդրահամայն տարածման մասին» կոնվենցիայով ստանձնած պարտավորությունների կատարում:</p> <p>4.3 Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների տարածման դիտարկման և գնահատման համատեղ ծրագրի անկայություն:</p>	<p>5.1 Արաքս գետի հայ-իրանական սահմանի հատվածի ջրի որակի տեղեկագիր եռամսյակային՝ 4 հատ, տարեկան՝ 1 հատ.</p>
<p>5. Արաքս գետի աղտոտվածության հայ-իրանական համատեղ մոնիթորինգի իրականացում.</p>	<p>5 Արաքս գետի ջրի և հատակային նստվածքի հայ-իրանական համատեղ մոնիթորինգի իրականացման միջոցառումներ՝ նմուշառում</p>	<p>5.1. Արաքս գետի հայ-իրանական սահմանի հատվածի ջրի որակի տեղեկագիր եռամսյակային՝ 4 հատ, տարեկան՝ 1 հատ.</p> <p>5.2. Տարեկան ամփոփ վերլուծության փոխանակում իրանական կողմի հետ:</p> <p>5.3 Տվյալների փոխանակման համատեղ արձանագրություն՝ 1 հատ:</p> <p>5.4 Տվյալների համալիր վերլուծության պատրաստում և ներկայացում հայ-իրանական համատեղ ամենամյա նիստի ընթացքում:</p> <p>5.5 Արաքս գետի աղտոտվածության հայ-իրանական համատեղ մոնիթորինգի իրականացում 2040 ցուցանիշ (1-ին եռամսյակ՝ 160, 2-րդ եռամսյակ՝ 680, 3-րդ եռամսյակ՝ 680, 4-րդ եռամսյակ՝ 520), այդ թվում՝ - Արաքս գետի հատակային նստվածքների մոնիթորինգի իրականացում՝ 360 ցուցանիշ: - Արաքս գետի ջրի որակի մոնիթորինգ 1680 ցուցանիշ:</p>	<p>5.1 Արաքս գետի հայ-իրանական սահմանի հատվածի ջրի և հատակային նստվածքի որակի մասին ֆիզիկաքիմիական տվյալների անկայություն:</p> <p>5.3. ՀՀ կողմից ստանձնած միջազգային պարտավորությունների կատարում:</p> <p>5.4. Արաքս գետի և վտակների ջրի որակը բնութագրող ցուցանիշների առավելագույն ցանկը՝ գույն, ջերմաստիճան, հոտ, թափանցիկություն, լուծված թթվածին, թթվածնի հագեցվածություն, թթվածնի քիմիական պահանջարկ, թթվածնի 5-օրյա կենսաքիմիական պահանջարկ, էլեկտրահաղորդականություն, ջրածնային ցուցիչ, հանքայնացում, կայսկած մասնիկներ, կոշտություն, հիդրոկարբոնատ իոն, սիլիկատ իոն, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, սուլֆատ իոն, քլորիդ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, նատրիում, մագնեզիում, կալցիում, կալիում, պղինձ, երկաթ, արսեն, կապար, ցրոմ, վանադիում, կադմիում, ցինկ, մանգան, մոլիբդեն, ալյումին, նիկել, բոր, բերիլիում, սելեն, անագ, անտիմոն:</p> <p>5.5 Արաքս գետի հատակային նստվածքները բնութագրող ցուցանիշների առավելագույն ցանկը՝ մինչև 25 մետաղ:</p>	<p>6.1 Համակարգային և տպագրական տեխնիկայի և</p>

<p>6. Շրջակա միջավայրի</p>	<p>6.1 Շրջակա միջավայրի</p>	<p>6.1 Համակարգային և տպագրական</p>	<p>6.1 Համակարգային և տպագրական</p>	<p>6.1 Համակարգային և տպագրական</p>
----------------------------	-----------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

<p>Նախարարության աշխատակազմում և նրա առանձնացված ստորաբաժանումներում տեղային համակարգչային ցանցերի և առկա համակարգչային տեխնիկայի ծրագրային և տեխնիկական սպասարկում, էլեկտրոնային փոստի, ինտերնետ կապի տեխնիկական սպասարկում, ՀՄՆ նախարարության և ՀՄԿ ՊՈԱԿ-ի պաշտոնական կայքի, սպասարկում ՕՊՕ համակարգի սպասարկում,</p>	<p>Նախարարության աշխատակազմում և նրա առանձնացված ստորաբաժանումներում առկա համակարգչային, տպագրական տեխնիկայի և պատճենահանման սարքերի, տեղային ցանցերի սպասարկում:</p> <p>6.2 Համաձայն Շրջակա միջավայրի նախարարի հրամանով հաստատված կարգի նախարարության ստորաբաժանումներից ստացված տեղեկատվության մշակում, ամփոփում և տեղադրում կայքում:</p> <p>6.3 Գործող բազաների վերաբերյալ խորհրդատվությունների տրամադրում և նոր բազաների նախագծում:</p> <p>6.4 «Օդի պահանջվող օգտագործում» համակարգի սպասարկում:</p>	<p>տեխնիկայի պարբերական պարբերական միջոցառումների իրականացում, անսարքությունների վերացում, web, E-mail և File սերվերների աշխատանքի կազմակերպում, տեղային ցանցերի սպասարկում:</p> <p>6.2 Կայքում նյութերի տեղադրում՝ ըստ սահմանված կարգի Եռալեզու կայքի ամենօրյա թարմացում:</p> <p>6.3 Շրջակա միջավայրի նախարարության պաշտոնական կայքի, սպասարկվող համակարգչային տեխնիկայի, տեղային ցանցերի անխափան աշխատանքի ապահովում 95%-ով:</p> <p>6.4 ՕՊՕ-ի շտեմարանի նորացում</p>	<p>տեղային ցանցերի անխափան աշխատանք</p>	
<p>7. «Բնապահպանական տեղեկատվության հասարակական կենտրոնի» (Օրհուս կենտրոնի) սպասարկում</p>	<p>7. Օրհուս կենտրոնի միջոցառումների կազմակերպում</p>	<p>7.1 Սեմինարների, բաց դասերի, հասարակական լսումների կազմակերպում:</p> <p>7.2 Հասարակությանը տեղեկատվության տրամադրում:</p> <p>7.3 Գրադարանի և ֆիլմատարանի այցելուների սպասարկում</p>	<p>7 Երևանյան Օրհուս կենտրոնի սպասարկում</p>	
<p>8. ՀՀ տարածքի ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիտորինգի իրականացում</p>	<p>8.1 ՀՀ տարածքի ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակի մոնիթորինգի իրականացում</p> <p>8.2 ՀՀ տարածքի ստորերկրյա քաղցրահամ</p>	<p>8.1 Քաղցրահամ ջրերի ազգային ցանցի հիդրոերկրաբանական մշտադիտարկումների իրականացում 100 դիտակետում</p> <p>8.2 Ջրի մակարդակի (ճնշման), ծայսի, ջերմաստիճանի չափումներ և</p>	<p>8. Ստացված արդյունքները հնարավորություն կտան զեահատելու ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերում տեղի ունեցող քանակական և որակական փոփոխությունները ջրերը սպառումից զերծ պահելու նպատակով:</p>	

<p>9. Շրջակա միջավայրի օբյեկտներում (հող, ջուր) ԿՕՍ ների մասցորդային քանակների մոնիթորինգի իրականացում, ռեստորների և թափոնների պետական կադաստրի ստեղծման և վարման միջոցառումներին աջակցության տրամադրում, Երկրորդային հումքի վերամշակման և օրգանական թափոնների կրկնակի օգտագործման միջազգային փորձի ուսումնասիրում, վտանգավոր թափոնների անվտանգ գործածությանը ներկայացվող պահանջների ուսումնասիրում</p>	<p>9.1 «Կայուն օրգանական աղտոտիչների մաքին» Ստոկհոլմի կոնվենցիայով ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների կատարմանն աջակցելու նպատակով, լաբորատոր հետազոտությունների իրականացում</p> <p>9.2 Թափոնների գոյացման, վերամշակման ու օգտահանման օբյեկտների և հեռացման վայրերի ռեստորների ստեղծմանն աջակցություն</p> <p>9.3 ՀՀ տարածքում 2020թ. առաջացած թափոնների վերաբերյալ կազմակերպությունների կողմից ներկայացված վարչական փնտրագրական հաշվետվությունների ուսումնասիրում, վերլուծություն</p> <p>9.4 Երկրորդային հումքի</p>	<p>դիտակետերի տեղազևնում՝ 17245 ցուցանիշ</p> <p>8.3 ՀՀ 6 ջրավազանային կատավարման տարածքի ստորերկրյա ջրերի 40 դիտակետից ջրի նմուշառման, դաշտային չափումների, ֆիզիկաքիմիական անալիզների և որակի գնահատման իրականացում և որակի 2021թ. տվյալների բազա՝ 3600 ցուցանիշ</p> <p>8.4 ՀՀ ստորերկրյա ջրերի քանակի և որակի վերաբերյալ տեղեկագիր, եռամսյակային՝ 4 հատ, - տարեկան՝ 1 հատ, - տարեկան ամփոփագիր՝ 1 հատ:</p> <p>9.1 Շրջակա միջավայրի օբյեկտներում (հող, ջուր) ԿՕՍ-ների դրոշման նպատակով նմուշառման, ֆիզիկաքիմիական անալիզների և որակի գնահատման իրականացում՝ 300ցուցանիշ:</p> <p>9.2. Թափոնների գոյացման, վերամշակման ու օգտահանման 20 օբյեկտի ուսումնասիրում, Թափոնների հեռացման 11 վայրերի ուսումնասիրում,</p> <p>9.3 Կազմակերպություններում առաջացած թափոնների հաշվառում, դասակարգում՝ ըստ վտանգավորության աստիճանի և տևտեսության ճյուղերի ու սպասարկման ոլորտի: Հաշվետվությունների թիվը՝ 1050:</p> <p>9.4 Թափոնների էկորեհասես</p>	<p>Էլեկտրահաղորդականություն, ջրածնային ցուցիչ, հանքայնացում, կախված մասնիկներ, կոշտություն, հիդրոկարբոնատ իոն, կարբոնատ իոն, սիլիկատ իոն, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, սուլֆատ իոն, ըլորիդ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, նատրիում, մ ազնեզիում, կալցիում, կալիում, պղինձ, երկաթ, արսեն, կապար, ջրոմ, վանադիում, կադմիում, ցինկ, մանգան, մոլիբդեն, ալյումին, նիկել, բոր, բերիլիում, սելեն, անագ, անտիմոն, ստրոնցիում, բարիում</p> <p>9.1 Սնայիտիկ հետազոտություններ</p> <p>9.2. Թափոնների գոյացման, վերամշակման ու օգտահանման օբյեկտների վերաբերյալ հաշվետվություններ</p> <p>9.3 Թափոնների հեռացման վայրերի վերաբերյալ հաշվետվություններ,</p> <p>9.4 Տեխնոլոգիաներ</p>	
---	--	---	---	--

	<p>վերամշակման և օրգանական թափոնների կրկնակի օգտագործման եղանակների և մեթոդների ուսումնասիրում:</p> <p>9.5 Պոլիբլորացված բիֆենիլներից, պոլիբլորացված տերֆենիլներից պոլիբլորացված նավթալեններից կամ պոլիբրոմացված բիֆենիլներից /ներառյալ հեքսաբրոմբիֆենիլը/ բաղկացած թափոնների էկոլոգիապես համահունչ կառավարման տեխնիկական ուղեցույցի մշակում:</p>	<p>անվտանգ ոչնչացման, օգտահանման, և վնասազերծման, ինչպես նաև սակավաթափոն և անթափոն տեխնոլոգիաների վերաբերյալ միջազգային լավագույն փորձի և սեփական վերլուծությունների արդյունքում ուսումնասիրված տեխնոլոգիաների թիվը՝ 25:</p> <p>Երկրորդային հումքի /թուղթ, պոլիէթիլեն և այլն/ վերամշակման և օրգանական թափոնների կրկնակի օգտագործման միջազգային փորձի ուսումնասիրում ՀՀ-ում ներդրելու նպատակով:</p> <p>9.5 Պոլիբլորացված բիֆենիլներից, պոլիբլորացված տերֆենիլներից, պոլիբլորացված նավթալեններից կամ պոլիբրոմացված բիֆենիլներից /ներառյալ հեքսաբրոմբիֆենիլը/ բաղկացած թափոնների էկոլոգիապես համահունչ կառավարման տեխնիկական ուղեցույցի մշակում:</p>	<p>9.5 Հաշվետվություններ</p>			
3.	<p>Անտառային պետական մոնիթորինգի իրականացում</p>	<p>Անտառների և անտառային հողերի վրա ներգործության ու դրա հետևանքների, ապօրինի հատումների, բնափայտի տեղափոխման, իրացման և բացասական գործողությունների կանխարգելում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Անտառների և անտառային հողերի վրա մարդածին և այլ ներգործությունների և դրանց հետևանքների վերաբերյալ տվյալների կենտրոնացված հավաքագրում և վերլուծում Արբանյակային պատկերների միջոցով հրդեհված տարածքների վերծանում • Հակահրդեհային անվտանգության միջոցառումների իրականացման ուսումնասիրություն 	<ul style="list-style-type: none"> • տվյալների շտեմարանի ստեղծում քարտեզների ստեղծում (հա) • քարտեզների ստեղծում (հա) • պլանով նախատեսված աշխատանքների թերությունների բացահայտում և վերացում (հատ) • բացասական ներգործությունների կանխարգելում • հայտնաբերված ապօրինի հատումների թիրախային օջախների քանակ իրազեկում (հա) • տարեկան բնափայտի իրական ծավալների վերհանում (խմ) 	31.12.2021թ	53 325 800

20

		<ul style="list-style-type: none"> • Արբանյակային պատկերների միջոցով հրդեհված տարածքների վերծանում • Տարեկան ծավալներով հաստատված անտառհատումների մասնակի դիտարկում • Անտառխայտումների, այդ թվում ապօրինի հատումների, բնափայտի ապօրինի տեղափոխման և իրացման նվազում • Վնասատուներով վարակված օջախների բացահայտում, քարտեզագրում • Բնափայտի սպառման շուկայի վերլուծություն և գնահատում, բնափայտի անօրինական մթերման և իրացման սովորյալ ծավալների բացահայտում 			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					1 640 108 100

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
Հրդեհային միջավայրի նախարարության
վերահսկող քառուղղարի ժ/ս
Գ. Գոշեան
(ստորագրություն)
Կ.Տ.

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ
«Հիդրոդերևութաբանություն» ՓԲԸ
մոնիթորինգի կենտրոն» ՓԲԸ
Լ. Աղբալյան
(ստորագրություն)
Կ.Տ.

Կառավարության կողմից հաստատված ծրագիր

Ծրագրի դասիչը՝	1016	Առաջին ենամյակ	Առաջին կիսամյակ	Ինն ամիս	Տարի
Միջոցառման դասիչը՝	11004				
Միջոցառման անվանումը՝	Հիդրոդերևութաբանություն, շրջակա միջավայրի մոնիթորինգ և տեղեկատվության ապահովում				
Նկարագրությունը՝	Հիդրոդերևութաբանություն, շրջակա միջավայրի մոնիթորինգ և տեղեկատվության պրոմոցիոն աշխատանքներ				
Միջոցառման տեսակը՝	Ծառայությունների մատուցում				
Միջոցառումն իրականացնողի անվանումը՝	Մասնագիտացված կազմակերպություններ				
Արդյունքի չափորոշիչներ					
Օդերևութաբանական դիտարկումներ /հազ/		33840	68056	102648	137240
Ներդրողական դիտարկումներ, քարտեզային դիտարկումների թիվը ռադիոդեղների անկայության դեպքում		90	181	273	365
Հեկտոմետրաֆիզիկական դիտարկումներ, որից		3994	8271	12595	16795
ակտիվները/հիդրոդերևութաբանական դիտարկումներ, դիտարկումների թիվը		3150	6335	9555	12775
օդոմետրիկական դիտարկումներ, դիտարկումների թիվը		844	1936	3040	4020
Ազդրոդերևութաբանական դիտարկումներ /հազ/		431	6948	13241	13851
Հիդրոլոգիական դիտարկումներ /հազ/		17535	38049	58536	76926
Ռադիոլոգիական դիտարկումներ, որից		2880	5792	8736	11680
գամմա ֆոնի չափումներ, դիտարկումների թիվը		2790	5611	8463	11315
Ռադիոակտիվ վտուռ ամենօրյա գումարային բեքտա ակտիվության չափումներ երևանում/ այդ թվում ՀԱԷԿ-ի շրջակայքի 30 կմ-ոց զուտուց ընդհանուր օդի, հողի և/կամ ջրերի գումարային բեքտա ռադիոակտիվության չափումներ		90	181	273	365
Մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործություն/կատարման համաձայնակառուցված ըստ պրոցեսի անկայության/ մարդիկ միևնույն ժամանակահատվածում/ Մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործություն, օր		31	122	214	221

22

Հանրապետության տարածքի միջոցների կուտակումը և ասպիրտներվածյան, սրոֆիզիկական և ընթացիկ աշխատանքներ /մասշտաբ ժամանակահատվածում/ կայանների թիվը	4	4	4	4	
Համաշխարհային օդերևութաբանական կազմակերպության ստանդարտներին համապատասխանության ապահովման կանխադրումների արդարացվածության փոխար 0,5 ավելան 80%-ից փոխ	85	85	85	85	
Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի իրականացում << 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի 14 գեոլոգիական 53 ջրային օբյեկտի 144 դիտարկումներ ջրերի որակը բնութագրող 40-60 արդյունքների վերաբերյալ տվյալներ, ցուցանիշ	5500	18660	33700	43420	
Մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի իրականացում << 10 քաղաքում 15 դիտարկումում և 188 դիտարկումում օդի արդյունքների բնութագրող 2-6 արդյունքների վերաբերյալ տվյալներ, ցուցանիշ	18800	37600	56400	75300	
Արագ գեոլոգիական արդյունքների հայտնաբերման համար մոնիթորինգի իրականացում Արագ գեոլոգի օդի որակի և հարակից ներքին ջրերի արդյունքների վերաբերյալ տվյալներ, ցուցանիշ	160	840	1520	2040	
Հողերի արդյունքների մոնիթորինգի իրականացում, ցուցանիշ	0	5000	10000	10000	
Եվրոպայում մեծ հետազոտությունների վրա անդրազանցման արդյունքների արագացման դիտարկումների և գնահատման համար (EMEP) ծրագրի շրջանակներում Հայաստանում օդի անդրազանցման արդյունքների մոնիթորինգի իրականացում, ցուցանիշ	675	3915	7155	10395	
Արդյունքային քաղաքում ջրերի քանակի մոնիթորինգի իրականացում << 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի 100 ջրաբերում հիդրոդերևութաբանական դիտարկումների (ջրի մակարդակ (ճնշում), ծախս, ջերմաստիճան և դիտարկումների տեղադրում) վերաբերյալ տվյալներ, ցուցանիշ	4306	8623	12932	17245	
Արդյունքային քաղաքում ջրերի որակի մոնիթորինգի իրականացում << 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի 40 ջրաբերում ջրերի որակը բնութագրող 30-40 արդյունքների վերաբերյալ տվյալներ, ցուցանիշ	0	1800	1800	3600	
Շրջակա միջավայրի օբյեկտներում (հող և ջուր) կայուն օրգանական արդյունքների մասնադրային քանակների մոնիթորինգի իրականացում, ցուցանիշ	75	150	225	300	
Թափոնների գոյացման, վերանշակման ու օգտահանման ուսումնասիրող օբյեկտների և հետզանցման վայրերի թիվ, հազ	6	14	22	31	
Ներկայացված վարչական փնտնագրական հաշվետվությունների ուսումնասիրություն և վերլուծություն, առաջացած թափոնների հաշվառում և դասակարգում, գրանց հիման վրա հաշվետվությունների կազմում, հաշվետվությունների ընդհանուր թիվ, հազ	0	0	0	1050	
Միջազգային լավագույն փորձի և վերլուծությունների արդյունքում մշակված տեխնոլոգիաների և տեղեկատվական արդյունքների թիվ, հազ	5	12	18	25	
Շրջակա միջավայրի նախարարության սպասարկվող համակարգիչների, կայքի և տեղային ցանցերի թիվ, հազ	253	253	254	254	
Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի արդյունքների ամփոփում, այդ թվում՝ շրջակա միջավայրի վնասի վերաբերյալ նախաձեռնումներ և տարեկան տեղեկագրեր, մակերևութային ջրերի որակի, ստորերկրյա ջրերի քանակի և որակի, մթնոլորտային օդի որակի տվյալների տարեկան ամփոփագիր, հազ	1	2	3	8	
Շրջակա միջավայրի օբյեկտներում (հող, ջուր) ԿՕՍ-ների մասնադրային քանակների որոշում համաձայն Արդյունքի Կոմպլեքսային, %	100	100	100	100	
Ցուցանիշների համապատասխանության տեսակարար կշիռը (արդյունավետություն) ծրագրով հաստատված մոնիթորինգային ցուցանիշներին, %	100	100	100	100	
Շրջակա միջավայրի նախարարության պաշտոնական կայքի, սպասարկվող համակարգային տեխնիկայի, տեղային ցանցերի անվտանգ աշխատանքի ապահովում (փողով)	95	95	95	95	
Անվտանգում դիտարկումներ և ուսումնասիրությունների քանակ, հազ	5	20	35	45	
Անվտանգում պարտաճանաչում իրականացված պետական մոնիթորինգի վերաբերյալ հաշվետվությունների հրատարակումների թիվը, հազ	1	4	7	10	
Անվտանգում արդյունքների և բնության հարուկ պահպանվող փարածքների ընդգրկվածության ապահովում, փողով	10	40	60	40	
Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)		278 818.40	688 845.40	1 098 872.40	1 640 108.10